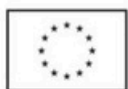

Krok za krokom ku kvalitnému eTwinning projektu

eTwinning Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE
eTwinning Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE
eTwinning Slovensko

ISBN 978-80-554-2060-8

© eTwinning Slovensko, Žilinská univerzita v Žiline, 2023

Obsah

Úvod	5
1 Kvalitatívny posun v eTwinning projektoch	6
2 Ako začať projektovú spoluprácu v eTwinningu	10
2. 1. Inšpirácie	10
2. 2. Ciele	13
2. 3. Trvalá motivácia	14
2. 4. Plánovanie	15
2. 5. Partner(i)	17
2. 6. Projektové aktivity	18
2. 7. Výsledky a ich diseminácia	18
2. 8. Hodnotenie (evaluácia)	20
Užitočné nástroje (nielen) hodnotenia	20
Hodnotenie v praxi	22
3 Ako realizovať eTwinning projekt v súlade s kritériami kvality	24
3. 1. Spolupráca partnerských škôl	24
3. 2. Použitie informačno-komunikačných technológií	27
3. 3. Pedagogické prístupy	31
3. 4. Integrácia do učebných osnov/kurikula	33
3. 5. Výsledky a dokumentácia	35

4 Ocenenia	37
4. 1. Certifikáty kvality	37
Národný certifikát kvality	37
Európsky certifikát kvality	39
4. 2. Súťaže	39
Národná súťaž eTwinning	39
Európske ceny eTwinning / eTwinning European Prizes	39
4. 3. Titul Škola eTwinning	40
Záver	41

Úvod

Vážení čitatelia, pedagógovia a eTwinneri,

táto publikácia je určená tým, ktorí si chcú zdokonaľiť svoje zručnosti a prehĺbiť znalosti o kvalite eTwinning projektov. Bola pripravená na základe našich doterajších skúseností s virtuálnymi projektami eTwinning a príkladmi dobrej praxe v tejto oblasti vzdelávania. K vytvoreniu publikácie významne prispeli ambasádori eTwinning. Ich praktické skúsenosti dopĺňajú naše znalosti a sú nápomocné pri odpovedaní na otázky učiteľov spojené s kvalitou eTwinning projektov.

Jednotlivé kapitoly, uvedené v publikácii, sú určené na to, aby pedagógov podporili v realizácii projektov najvyššej kvality a objasnili im spôsob hodnotenia kvality v eTwinning projektoch. Veríme, že vám tento návod uľahčí preniesť teóriu do praxe, povzbudí vás k tvorbe zaujímavých a kvalitných projektových aktivít, bude inšpiráciou pre vašu prácu so študentmi bez ohľadu na to, či ste v eTwinningu nováčik alebo s ním máte bohaté skúsenosti. Budeme radi, ak vás táto publikácia zaujme a bude pre vás inšpiráciou k zrealizovaniu kvalitných eTwinning projektov.

Váš tím eTwinning Slovensko

1 Kvalitatívny posun v eTwinning projektoch

V dnešnej dobe, keď technologický pokrok prináša stále nové možnosti a implementuje ich i do oblasti školstva, existuje viacero inovatívnych foriem vzdelávania. eTwinning je jednou z nich. Platforma European School Education Platform (ESEP)/ eTwinning umožňuje učiteľom z celej Európy i ďalších krajín spájať sa a spolupracovať v medzinárodných projektoch. Avšak, aby bol takýto projekt naozaj úspešný a prínosný pre všetkých zúčastnených, je dôležité venovať pozornosť kvalitnej a dobre premyslenej príprave. V tejto publikácii priblížime postup, ako pracovať na skutočne kvalitnom projekte, ktorý bude spĺňať kritériá moderného vzdelávania 21. storočia a prinesie obohacujúce vzdelávacie skúsenosti všetkým zúčastneným. Budeme sa venovať kľúčovým krokom, ktoré zahŕňajú výber partnerov, definovanie cieľov, plánovanie aktivít, hodnotenie výsledkov a vytvoríme základ pre kvalitný, inšpiratívny eTwinning projekt, ktorý bude slúžiť nielen na vzdelávanie, ale aj na posilnenie medzikultúrneho porozumenia a spolupráce medzi žiakmi a učiteľmi z rôznych kútov Európy aj mimo nej.

eTwinning už od roku 2005 umožňuje učiteľom a žiakom všetkých typov škôl spájať sa na diaľku, komunikovať v bezpečnom virtuálnom prostredí, vytvárať partnerstvá, pracovať na projektoch, učiť sa navzájom, získať, rozvíjať a osvojovať si kľúčové kompetencie vo výchovno-vzdelávacom procese. Je ideálnym kontextom pre školskú kolaboráciu v Európe. Za roky realizácie eTwinning projektov vnímame značný posunu v kvalite projektov, a to v rôznych oblastiach:

V manažmente škola – učiteľ – kolegovia – partneri – žiaci – partneri žiakov

Pokiaľ v minulosti na škole pracoval s projektmi eTwinning často iba jeden zaniatený učiteľ, v súčasnosti je často do tejto spolupráce zapojená väčšia skupina učiteľov. Tí sú si nápomocní, spolupracujú a radia si ako čo najkvalitnejšie pracovať na eTwinning projektoch, ako čo najefektívnejšie spolupracovať s partnermi a tým zabezpečiť kvalitnú medzinárodnú kolaboráciu. Spolupráca žiakov s projektovými partnermi poskytuje množstvo rôznych efektívnych foriem, vzhľadom na súčasnú bohatú ponuku kolaboratívnych nástrojov Web 2.0 používaných v eTwinning projektoch.

V motivácii žiakov učiť sa

eTwinning jednoznačne napomáha rozvíjať u žiakov zručnosti 21. storočia a má veľmi pozitívny vplyv na motiváciu žiakov učiť sa. Je to spôsobené aktívnou rolou žiakov v projektovej a tímovej práci, kolaborácii s partnermi a záujmom žiakov o pochopenie a efektívne využitie nových technológií vo vyučovaní. Práca v projektoch eTwinning zlepšuje tiež osobné vzťahy medzi žiakmi. Aktivity eTwinning neobmedzujú svoj vplyv len na učenie sa predmetov, alebo témy, ale správne vedená projektová spolupráca má pozitívny vplyv i na pohodu žiakov. Tým je podporená ich motivácia učiť sa a tá sa stáva zároveň intenzívnejšou a trvalejšou.

Vo vzťahu a formách komunikácie učiteľov a žiakov

Za roky realizácie eTwinning projektov sa vzťah medzi učiteľom a žiakom kvalitatívne rozvíjal a stal sa uvoľnenejším. Ide o vzťah, keď majú žiaci možnosť aktívnejšie sa zapojiť do projektovej práce ako pri klasickom vzdelávacom procese. Formy komunikácie učiteľ – žiak v eTwinningu sú rôznorodé a efektívne, založené na báze vzájomnej dôvery a podpory žiaka v jeho samostatnosti, tvorivosti a zodpovednosti pri rozhodovaní, čo je pre žiaka motivujúce a povzbudzujúce.

V tvorivých a efektívnych formách a metódach projektovej spolupráce

V počiatkoch eTwinningu bola spolupráca partnerských škôl málo kolaboratívna a sústreďovala sa hlavne na výmenu informácií medzi partnerskými školami a partnermi projektu. Súčasnosť ponúka pestrú paletu tvorivých a efektívnych foriem a metód partnerskej spolupráce a kolaborácie. Virtuálny pracovný priestor platformy ESEP/eTwinning – tzv. TwinSpace umožňuje využívanie kolaboratívnych online nástrojov na zdieľanie spoločných dokumentov, úloh, či vytváranie multimedialných obsahov uľahčujúcich komunikáciu a kolaboráciu v medzinárodných tímoch. Video-komunikácia umožňuje osobnú interakciu a rýchle a efektívne riešenie úloh projektu. Učitelia často integrujú do projektu herné prvky, čo zvyšuje záujem žiakov o preberanú problematiku a motivuje ich k aktívnemu zapojeniu sa do medzinárodnej spolupráce. Spoločný medzinárodný projektový výskum a prieskumy podporujú kritické myslenie a analytické schopnosti u žiakov. Výmena kultúrnych aspektov a spoznávanie rôznorodosti kultúr vedie k vzájomnému pochopeniu medzi partnermi. Online fóra a medzinárodné diskusné skupiny slúžia na zdieľanie myšlienok, diskusiu a riešenie problémov. V neposlednom rade možnosť hodnotenia a posudzovania práce seba a svojich partnerov v rámci medzinárodného tímu podporuje reflexiu a vzájomnú zodpovednosť. Tieto metódy a formy práce umožňujú tvorivú, efektívnu, interaktívnu a inovatívnu spoluprácu medzi žiakmi a učiteľmi v rámci eTwinning projektov.

V efektívnom používaní prostriedkov IKT – nástrojov Web 2.0

Používanie moderných prostriedkov IKT, nástrojov Web 2.0 a hlavne ich efektívne využívanie sa stalo alfou a omegou v projektovej spolupráci eTwinning, jednoznačne ovplyvňuje kvalitu spolupráce partnerov a zvyšuje motiváciu žiakov učiť sa s podporou IKT. V projektovej kolaborácii dochádza u žiakov k jednoznačnému zlepšeniu ich digitálnych zručností, čo má pozitívny vplyv na rozvoj autonómie študentov, pokiaľ ide o ich vlastné učenie sa, ako aj o rozvoj ich učebných zručností. Realizátori eTwinning projektov v celej Európe tvrdia, že existuje podstatný vplyv na zlepšenie učenia sa žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súvislosti s efektívnym využívaním nástrojov Web 2.0 vo vzdelávacom procese prostredníctvom eTwinning projektov.

V prepojení a synergii s inými európskymi projektami

eTwinning využíva synergie s inými európskymi vzdelávacími programami, čo prispieva nielen k zvyšovaniu efektívnosti eTwinningovej kolaborácie, ale i zlepšovaniu kľúčových kompetencií žiakov a tiež kvality projektov eTwinning. Prepojenie rozmanitých európskych projektov akými sú napríklad Erasmus+, Scientix, Europeana, EPAS, Euroscola, atď. s eTwinningom napomáha lepšie dosiahnuť ciele a maximalizovať kvalitu partnerstva a partnerskej spolupráce. Synergia týchto projektov je pozitívnym prínosom tak pre proces učenia sa prostredníctvom partnerskej eTwinning spolupráce, ako i pre zvyšovanie povedomia žiakov o iných európskych programoch a iniciatívach v oblasti vzdelávania a inovácií v 21. storočí.

V možnostiach profesijného rozvoja učiteľa a spolupráce učiteľov eTwinning na národnej a medzinárodnej úrovni

Európska iniciatíva eTwinning ponúka učiteľom všestrannú a veľmi pružnú podporu učiteľom rôznych stupňov škôl. eTwinning Slovensko (Národná podporná organizácia – NSO) pri Žilinskej univerzite v Žiline vytvorila sieť regionálnych poradcov – ambasádorov, ktorí vedú inovačné, aktualizácie, či iné školenia v jednotlivých regiónoch Slovenska. Poskytujú množstvo webinárov, e-learningových kurzov, užitočných pre profesijný rast učiteľov zapojených do eTwinningu. Slúžia ako poradcovia pre všetkých učiteľov, ktorí potrebujú poradiť, či pomôcť s prácou na eTwinning projekte. Zároveň sú súčasťou európskej ambasádorskej komunity. NSO organizujú národné a medzinárodné konferencie, eTwinning semináre a odborné workshopy. Ponúkajú bezplatnú podporu a profesionálny rozvoj učiteľov, ako i možnosť spolupráce učiteľov eTwinning na národnej a medzinárodnej úrovni.

V ocenení kvality eTwinning projektov

Na zvyšovanie kvality eTwinning projektov vplyva i skutočnosť hodnotenia a uznania kvality projektov prostredníctvom udelenia **Národných a Európskych certifikátov kvality** (NQL, EQL), ktoré sú vyhodnotením a ocenením práce všetkých učiteľov a žiakov

zúčastnených na realizácii eTwinning projektu. Udeľujú sa projektom, ktoré splnili kritériá kvality. Tým sa bližšie venujeme v ďalšej časti tejto publikácie.

Projekty, ktoré získajú certifikát kvality môžu byť prihlásené **do súťaže o Národné a Európske ceny eTwinning**. Umiestnenie v tejto súťaži je najväčšou poctou, ktorú môžu učitelia a žiaci dostať za svoju prácu v eTwinningu. Titul **Škola eTwinning** sa udeľuje školám a celým školským kolektívom, ktoré aktívne presadzujú hodnoty eTwinningu. Sú referenčným bodom pre miestnu komunitu a vzorom pre ostatné školy. **Európska značka pre jazyky** je ďalším ocenením, ktorého zámerom je podpora v oblasti rozvoja nových techník a iniciatív v jazykovom vzdelávaní a vyučovaní, ako aj podpora medzikultúrneho povedomia v Európe. Udeľuje sa projektom financovaným z rozpočtu Erasmus+ a iným iniciatívam zo všetkých oblastí vzdelávania a odbornej prípravy, teda i projektom eTwinning. Všetky tieto spôsoby uznania kvality eTwinning projektov motivujú učiteľov a ich žiakov k čo najlepšej kvalite medzinárodnej projektovej spolupráce.

V možnostiach šírenia výsledkov projektov eTwinning

Šírenie a diseminácia projektov eTwinning má priamy vplyv na zvyšovanie kvality a relevantnosti aktivít projektov, rozvíja a posilňuje siete kolegov a partnerov, a tým zvyšuje ich kapacitu spoločného pôsobenia na národnej a medzinárodnej úrovni. Diseminácia posilňuje internacionalizáciu aktivít eTwinning projektov, a to prostredníctvom výmeny alebo vypracovania nových postupov a metód, ako aj výmeny a porovnávania nápadov. Cieľom diseminácie eTwinning projektov je podporiť rozvoj, prenos a/alebo realizáciu inovatívnych postupov, ako aj realizáciu spoločných iniciatív na podporu spolupráce, partnerského učenia sa a výmeny skúseností na európskej i národnej úrovni. Výsledky diseminácie projektov inšpirujú ďalších učiteľov a mali by byť opätovne použiteľné a prenosné a ak je to možné, mali byť mať aj výrazný interdisciplinárny rozmer, v čom spočíva aj ich udržateľnosť.

2 Ako začať projektovú spoluprácu v eTwinningu

2. 1. Inšpirácie

Hľadanie a zbieranie inšpirácie na projekt je jednou z najjednoduchších a zároveň veľmi dôležitých činností spojených s projektovou prácou. Stačí mať otvorené oči i myseľ. Každého inšpiruje niečo iné, môžu to byť veľké projekty, ale aj maličkosti bežného života, keď sa rozprávate s kolegami, čítate blogy, weby a debatujete na sociálnych sieťach alebo chodíte do prírody, či na mestské prechádzky. Inšpiráciu nájdete vo svojich záľubách i záujmoch vašich žiakov. Vaša myseľ si zapisuje rôzne nápady a myšlienky. Nič, čo stojí za to, vám neunikne. Uvádzame niekoľko miest, kde učiteľ môže hľadať inšpiráciu na svoj eTwinning projekt.

Pozn. Pre otvorenie niektorých nižšie uvedených url adries je potrebné byť prihlásený svojim EU Loginom [v platforme ESEP/eTwinning](#).

Balíčky eTwinning/eTwinning Kits

Inšpirácie, ktoré môžu ovplyvniť výber témy, zamerania a aktivít vášho eTwinning projektu, môžete nájsť prezeraním si galérie projektov a vzdelávacích materiálov - navštívte platformu ESEP, sekciu [Poznatky/Insights](#) a podsekcie [Učebné materiály/Teaching materials](#) alebo [eTwinning](#). Tu nájdete množstvo inšpirácie z existujúcich kvalitných projektov. Tieto projekty majú rôzne témy so zapojením rôznych predmetov a vekových kategórií žiakov, čo vám môže pomôcť objaviť nové a zaujímavé nápady na váš budúci projekt.

Ocenené projekty - [TeachMeety v skupine Vzdelávareň](#)

Na stránke www.etwinning.sk v sekcii [Ocenenia](#) nájdete projekty eTwinning ocenené v Národnej súťaži eTwinning na Slovensku a tiež databázu projektov, ocenených Európskym certifikátom kvality. Tiež odporúčame nahliadnuť do záložky [Inšpirácie](#), kde nájdete publikácie, v ktorých sú prezentované inšpiratívne projekty, napr. eTwinning knihy k témam roka. V platforme ESEP sú v skupine [Vzdelávareň](#) k dispozícii záznamy z webinárov TeachMeet, na ktorých víťazi Národnej súťaže eTwinning na Slovensku prezentovali svoje projekty.

Hľadanie partnerov (ESEP/Networking/Partner finding).

V sekcii Postings nájdete množstvo inšpiratívnych návrhov na eTwinning projekty, či Erasmus+. Môžete komunikovať s inými učiteľmi a zdieľať svoje myšlienky a nápady na nové projekty. Môžete publikovať vlastnú projektovú myšlienku a osloviť potenciálnych projektových partnerov. Alebo použijete filter pre vyhľadávanie partnerov podľa požadovaných kritérií, aby ste našli učiteľov, ktorí majú podobné záujmy a s ktorými by ste mohli spolupracovať na projekte. Odporúčame **prezrieť si najnovšie príspevky a odpovedať na ne**. Výhodou je, že ak reagujete na časovo najaktuálnejší príspevok, je veľká šanca nájsť vhodného projektového partnera, ktorý v rovnakom čase ako vy má záujem začať s prácou na projekte.

Webináre, online kurzy

Sledujte webináre a online kurzy, ktoré sú často ponúkané eTwinerom na rôzne témy týkajúce sa projektov a spolupráce. Účasť na týchto podujatiach môže byť veľmi inšpirujúca a môže vás priviesť k novým nápadom na projekt.

Národné a medzinárodné vzdelávacie podujatia

Ak je možné, zúčastnite sa národných i medzinárodných seminárov, konferencií, či vzdelávaní, ktoré organizuje eTwinning. To vám umožní stretnúť sa so skúsenými a erudovanými učiteľmi, zdieľať skúsenosti a nápady, ako aj získať nové inšpirácie. Príklady dobrej praxe eTwinning projektov sú vždy súčasťou týchto podujatí. Obohatí vás to a získate novú motiváciu do vašej práce v oblasti eTwinningu.

Sociálne siete

eTwinning je aktívny aj v sociálnych sieťach. Sledujte oficiálne stránky na platformách Facebook, Instagram (eTwinning Slovakia) a v rôznych Facebook skupinách (napríklad eTwinning nadšenci SK-CZ, eTwinning v materskej škole a pod.).

Inšpirácia na vlastnej škole

Spolupracujte so svojim školským tímom. Ak ste učiteľ viacerých predmetov, alebo spolupracujete s inými učiteľmi vo vašej škole, diskutujte o možnostiach spoločných projektov. Môžete sa inšpirovať ich odbornými znalosťami a skúsenosťami. A v neposlednom rade, niekedy najlepšia inšpirácia môže prísť z vašich vlastných záujmov alebo od vašich žiakov. Premýšľajte o tom, čo by mohlo byť pre vašich žiakov zaujímavé, zmysluplné a hľadajte spôsoby, ako to spojiť s projektom eTwinning.

„Ako učiteľku, ktorá chce poskytnúť žiakom radosť z učenia, príležitosť tvoriť a spolupracovať, ma pred niekoľkými rokmi upútal v televíznych správach krátky príspevok o úspechu pani učiteľky, ktorá spolu so svojou českou partnerskou školou zrealizovala projekt a vyhrala 1. miesto v súťaži o najlepší európsky projekt eTwinning. Takmer ihneď som sa sama pustila do projektov eTwinning, zúčastnila sa školenia eTwinning, ktoré zhodou okolností viedla už spomínaná pani učiteľka, ktorá pôsobila ako ambasádorka. Osobný kontakt mi pomohol nájsť zvyšné odpovede na moje otázky a dotvoriť moju predstavu o fungovaní eTwinningu. Dnes viem, že to bol skvelý krok, že som sa rozhodla skúsiť to. Mne i mojim žiakom dáva eTwinning veľa.“

Iveta H., Základná škola J. A. Komenského, Púchov

„Pre mňa ako učiteľku pracujúcu so žiakmi ZŠ na projektoch eTwinning sú veľmi inšpirujúce a podnetné medzinárodné semináre a konferencie eTwinning. Každé takéto podujatie ma posúva ďalej a má svoj prínos z hľadiska výmeny skúseností a inšpirácie. V tejto rieke sa nedá plávať osamote. eTwinning semináre sú bohatou studnicou projektových nápadov a kontaktov. Vždy vítam možnosť stretnutia doma i v zahraničí, pretože je príjemné a podnecujúce spoznávať nové, deliť sa o vlastné nápady a príklady dobrej praxe.“

Gabriela K., Základná škola s materskou školou, Jarná, Poprad

„Som učiteľkou odborných ekonomických predmetov na Hotelovej akadémii v Bratislave. Do školstva som nastúpila s veľkým rešpektom a presvedčením, že mojou úlohou je okrem vzdelávania rozvíjať myslenie a tvorivosť žiakov. Pedagogická práca ma od začiatku veľmi bavila a stretnutie s eTwinningom jej dodalo širší rozmer a vyššiu úroveň. Každé stretnutie s inšpirujúcimi kolegami je pre mňa sviatkom, príležitosťou inšpirovať sa a inšpirovať druhých. Možnosť spolupracovať so zahraničnými školami a vytvárať spoločné projekty plné kolaborácie je zvyčajne „nakopnutím“ i pre tých žiakov, ktorí boli dovtedy rezistentní voči vzdelávaniu. A to stojí za to! Pridanou hodnotou v eTwinningu je stretávanie sa s aktívnymi a nadšenými učiteľmi, je to vždy povzbudzujúce a inšpirujúce. Každé takéto stretnutie mi dodáva obrovskú energiu a motiváciu neustále sa zlepšovať a pracovať na sebe a zdieľať svoje vlastné skúsenosti a inšpiratívne myšlienky. Prináša mi radosť, ktorú môžem ďalej rozdávať nielen mojim žiakom, ale i učiteľom doma i v zahraničí.“

Kornélia L., Hotelová akadémia, Mikovíniho, Bratislava

2. 2. Ciele

Projekt sám o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom na dosiahnutie vopred stanoveného cieľa. Od začiatku si musíte jasne stanoviť ciele projektu. Zamyslite sa nad tým, čo môže ponúknuť vám, vašim žiakom a škole, čo je to, čo dosiahnete, a nebolo by možné dosiahnuť bez spolupráce s partnerskou školou. Stanovenie cieľov projektu je veľmi dôležité, lebo nerobíme „projekt pre projekt“, ale pre ciele, ktoré ním chceme dosiahnuť. U projektových začiatovníkov je múdre stanoviť si len zopár ľahšie dosiahnuteľných cieľov, skúsenejší si pridávajú ďalšie dlhodobejšie ciele.

Realizácia projektu bude úspešná len ak presne stanovené ciele budú realistické, zrozumiteľné a budú sa s nimi stotožňovať aj žiaci. Veľmi dôležité je uistiť sa pri komunikácii s partnerom/partnermi, že chápete stanovenie cieľov rovnako. Často až pri realizácii projektu vychádza najavo, že niektoré veci ste nepochopili rovnako. Je užitočné nedorozumeniam predchádzať podrobnou diskusiou, hlavne ak do hry vstupujú rôzne kultúrne realie. Vyhodnotenie dosiahnutia cieľov projektu je rovnako dôležité, ako pri ktorejkoľvek inej aktivite realizovanej v škole.

Ako teda správne formulovať cieľ tak, aby bol jasný a zrozumiteľný? Na pomoc môžete použiť napríklad metódu SMART. Je to osvedčená technika, ktorá sa využíva v projektovom manažmente. Ciele by mali byť definované nasledovným spôsobom:

Špecifické (Specific)

Čo konkrétne chcete projektom dosiahnuť? Na aké témy alebo problémy sa zameriate? Aké kompetencie účastníci získajú? Čo sa zmení po dokončení projektu? Čo vytvoríte? Popíšte očakávaný výsledok, ale nie ako ho dosiahnuť, napr.:

“Žiaci sa naučia vykonávať operácie so zlomkami a budú vedieť konvertovať obyčajné zlomky na desatinné čísla.”

Merateľné (Measurable)

Ak je možné zmerať mieru, do akej boli ciele dosiahnuté, bude tak možné určiť stupeň úspešnosti projektu. Stojí za to rozobrať hlavné ciele do čiastkových, aby sa uľahčilo hodnotenie ich výsledkov počas hodnotenia, napr.:

“Žiaci sa učia tvoriť prezentácie v danej aplikácii (je uvedený názov aplikácie napr. Prezi). Každá partnerská škola vytvára časť prezentácie.”

Dosiahnuteľné (Achievable)

Stanovenie príliš ambiciózných cieľov môže na papieri vyzeráť pôsobivo, ale ak sa vám ich nepodarí splniť, výsledkom bude frustrácia. Je lepšie nastaviť skromné, konkrétne a dosiahnuteľné ciele, ktoré sú reálnou výzvou pre projektový tím, napr.:

“Žiaci vypracujú trojjazyčný slovník s terminológiou ľudských práv a preveria svoje jazykové lexikálne zručnosti z tejto problematiky v kvíze Wordwall.”

Relevantné (Relevant)

Stanovené ciele musia byť pre účastníkov projektu dôležité. Vedia, že tvoria niečo, čo je správne a v súlade s ich presvedčením, uľahčí dosiahnutie ich cieľa. Ciele musia mať tiež významný vplyv na jednotlivých účastníkov alebo tím, napr.:

“Splnením troch úloh vytvoríme e-knihu: spoločne kolaboratívne napíšeme text príbehu, pripravíme ilustrácie a upravíme celú knihu, ktorá bude zverejnená v TwinSpace a na webovej stránke projektu.”

Časovo ohrozené (Time-bound)

Akcie projektu by mali byť vhodne načasované a mali by mať jasný termín na dosiahnutie konkrétnych cieľov, ktorý treba nastaviť, napr.:

“Od začiatku októbra do konca decembra budú prebiehať online debaty o cieľoch udržateľného rozvoja, budú sa konať každý utorok.”

2. 3. Trvalá motivácia

Hlavným predpokladom úspešného projektu je motivácia jeho realizátorov počas celého trvania projektu. Na úplnom začiatku tohto didaktického dobrodružstva je učiteľova chuť do práce. Len učiteľ, ktorý je ochotný vzdať sa stereotypných foriem vyučovania a hľadá nové inovatívne metódy svojej práce, dokáže svojím entuziazmom nadchnúť svojich žiakov pre tvorivú prácu v projekte. Žiaci sú zvedaví, nemajú radi stereotypy, preto motivovať ich k spolupráci s rovesníkmi v iných krajinách nie je ťažké.

Náročnejšia úloha je dosiahnuť, aby ich nadšenie pre projektové aktivity vydržalo až do konca projektu. Preto je potrebné pripravovať zaujímavé aktivity rôzneho typu, ktoré budú výzvou pre žiakov. Je to spôsobené aktívnou rolou žiakov v projektovej a tímovej práci, kolaborácii s partnermi a záujmom žiakov o pochopenie a efektívne využitie nových technológií vo vyučovaní. Práca v eTwinning projektoch zlepšuje tiež osobné vzťahy medzi žiakmi. Aktivity eTwinning neobmedzujú svoj vplyv len na učenie sa predmetov, alebo zadanej témy, ale majú pozitívny vplyv aj na pohodu žiakov, čím je podporená ich motivácia učiť sa. Slobodná voľba témy a aktivít projektu, ako možnosť vlastnej realizácie, robí motiváciu žiakov učiť sa intenzívnejšou a trvalejšou.

„Udržať motiváciu žiakov nám pomáha viacero skutočností:

- ✓ V projektových aktivitách sa striedajú rôzne činnosti, napríklad v projekte „Matematika v praxi“ žiaci merali dĺžku, šírku, teplotu, hmotnosť, hľadali a porovnávali geometrické tvary v okolí svojej školy a pod.
- ✓ Žiaci striedajú mnohé formy spolupráce so svojimi rovesníkmi, napríklad niekedy tvoria hádanky pre partnerov, inokedy na ne hľadajú odpovede.
- ✓ Deti sa nevenujú projektovým aktivitám nepretržite, ale v pravidelných časových intervaloch, napríklad v projekte „Kde bolo, tam bolo...“ hádali alebo vytvárali indície o rozprávkach raz za mesiac. Na začiatku realizačných fáz projektov veľmi motivačne pôsobí na deti aj aktivita „Predstavujeme sa“, v ktorej sa deti rôznymi netradičnými formami spoznávajú. Veľmi obľúbená je tá aktivita, keď deti pošlú spoločnú fotografiu a s ňou aj vlastné autoportréty. Ich partneri z európskych škôl hádajú, kto je kto. Správnosť svojich tipov si môžu overiť na fotografii s priloženými menami detí. Veľmi zaujímavé je pre deti aj spoznávanie detských mien v konkrétnych krajinách. Motivácii detí som sa najviac venovala pri realizácii ich prvého projektu v 1. ročníku, keď ešte netušili, čo to projektová spolupráca je. V 2. ročníku ich nadchol spoločný výber témy, ktorá sa im veľmi páčila (Kde bolo, tam bolo...) a v 3. ročníku sa hneď na začiatku školského roka vypytovali, aký projekt budeme robiť tento rok, takže sa dá povedať, že vlastne motivovali žiaci mňa.“

Iveta H., Základná škola J. A. Komenského, Púchov

2.4 Plánovanie

Plánovanie je neoddeliteľnou súčasťou a počiatočnou fázou práce na eTwinning projektoch. Pomocou plánovania dokážeme jasne definovať svoje ciele a zároveň si načrtneme cestu k nim. Plán nám hovorí **čo** chceme dosiahnuť, **ako** to chceme dosiahnuť, **kedy** to chceme dosiahnuť a **kto** je za to zodpovedný. Veľmi efektívne je spätné plánovanie, pri ktorom sa zameriavame na potreby žiakov a čo by mali vedieť alebo vedieť robiť po ukončení projektu. Ďalej identifikujeme, aký druh dôkazov očakávame že nájdeme, aby sme to dokázali a dosiahli požadovaný výsledok. Až potom môžeme určiť vhodné opatrenia a úlohy, ktoré povedú k nášmu cieľu.

„Keď pripravujeme nový medzinárodný projekt, je pre mňa veľmi dôležité plánovanie. Pri tvorbe plánu si ujasňujeme svoju víziu a ciele, ktoré chceme v projekte dosiahnuť. Jednotliví partneri zároveň lepšie chápu, čo a ako chceme v projekte robiť. Medzinárodné projekty môžu byť náročné na organizáciu aktivít aj koordináciu prác, pretože partneri sú napr. z rôznych časových pásiem alebo z rôznych krajín, ktoré majú sviatky a prázdniny v inom čase ako my. Dobrý plán nám pomôže aktivity lepšie načasovať a vhodnejšie rozdeliť úlohy, všetci účastníci projektu potom vedia, kto - kedy - čo robí a dokedy to má mať hotové. Takto učíme zodpovednosti za svoju prácu našich žiakov, pretože dodržiavanie termínov je veľmi dôležité pre hladký priebeh všetkých aktivít. A nakoniec, plánovanie pomáha aj monitorovať a hodnotiť priebeh projektu i jeho výsledky. Som presvedčená, že dobrý plán je prvým a dôležitým krokom k úspešnému medzinárodnému projektu.“

Monika P., Obchodná akadémia, organizačná zložka Spojenej školy, Stará Ľubovňa

Zamyslite sa nad tým, prečo chcete na projekte pracovať, prečo je projekt potrebný a aké zmeny môže priniesť. Aké sú vaše očakávania a očakávania vašich žiakov a vašej školy? Prečo potrebujete eTwinningovú spoluprácu? Ak chcete zistiť, aké sú vaše potreby, opýtajte sa samotných zainteresovaných strán, t. j. žiakov, ich rodičov a iných učiteľov a potenciálnych partnerov. Môžete sa tiež inšpirovať projektami, ktoré sa vám páčia a vidieť, aké výsledky priniesli. Vo fáze plánovania konzultujte so svojimi žiakmi nielen tému projektu, ale aj jeho rozsah.

Toto je správny čas na overenie, či sú predpoklady učiteľa v súlade s očakávaniami žiakov a s tým, aké sú predpokladané konečné výsledky a finálny produkt projektu. Je to tiež fáza, v ktorej budete môcť posúdiť, či sa projektový nápad ujme. Pre žiakov je totiž oveľa prínosnejšie a obohacujúcejšie pracovať na projekte, ku ktorému mohli skôr vyjadriť svoj názor ako ten, ktorý im bol vybraný učiteľom. Budú tiež odhodlanejší a ochotnejší dokončiť zadania či projektové aktivity a ich nadšenie môže „nakaziť“ menej motivovaných spolužiakov. Poznajte svoje obmedzenia a zdroje. Nie každé opatrenie, ktoré funguje dobre v iných krajinách, je uskutočniteľné na Slovensku alebo na akejkoľvek škole. Predtým, ako súhlasíte s realizáciou navrhovanej činnosti partnermi, zvážte, či máte správne vybavenie, dostatok času a ľudí na jej realizáciu. V čase plánovania máte veľa ambiciózných cieľov, avšak redukujte ich na realistické ciele.

Dôležité je vymyslieť vyhovujúci **názov projektu**. Zamyslite sa s partnermi, o čom bude váš projekt, názov sa objaví a – čo je najdôležitejšie – bude odrážať podstatu projektu. Vyberajte najvhodnejší a najvýstižnejší názov pre váš projekt. Dobrý titul je jednoduchý, ľahko sa vyslovuje (najmä pre mladších žiakov a tiež v cudzom jazyku) a je jedinečný.

2. 5. Partner(i)

Správny výber projektových partnerov je pre realizáciu eTwinning projektu mimoriadne dôležitý, má vplyv na dobrú a efektívnu kolaboráciu, na kvalitu výsledkov a ich ďalšie využitie. Dobrý partner je ten, ktorý má skúsenosti – nie nevyhnutne s eTwinningom, ale v oblasti, ktorá je relevantná pre celý projekt. V ideálnom partnerstve sa účastníci učia jeden od druhého, takže je to dobré, ak je každý partner pripravený podeliť sa o svoje kompetencie, znalosti a zručnosti.

Dobré skúsenosti zo spolupráce sú zvyčajne zárukou ďalšej spolupráce a bezproblémových partnerských vzťahov. Existuje však riziko monotónnosti a obmedzenej inovácie, preto je dobré pozývať nových partnerov, aby sa zapojili do projektu, je to obohacujúce. Je tiež dôležité, aby boli projektové činnosti rovnomerne rozložené medzi partnerov. Pamätajte, že zostať v kontakte je predpokladom plodnej spolupráce s partnerom. Prerušenie kontaktu sťažuje opätovné nadviazanie vzťahu s cieľom realizovať budúce projekty a podkopáva dôveru v partnera.

„Mám na konte takmer štyri desiatky projektov eTwinning a zo svojich bohatých skúseností môžem povedať, že veľmi záleží na projektovom partnerovi, či bude projekt zaujímavý a úspešný. Asi som mala šťastie na partnerov. Z našich projektov sme mali radosť nielen my učitelia, ale hlavne naši žiaci. Najviac si na našich projektových partneroch cením ich spoľahlivosť, tvorivosť, invenciu a ochotu prijať nové výzvy v oblasti projektovania, skúšať nové nástroje web 2.0 s cieľom efektívnej kolaborácie.“

Alena P., Základná škola s materskou školou, Horná Ždaňa

Pre optimálnu prácu a ideálny manažment spolupráce partnerských škôl zapojte do projektu limitovaný počet partnerov. Projekty s 20, 30 a viac účastníkmi neodporúčame. Zapojte však aspoň 2 – 3 partnerov. V prípade, že jeden z partnerov zlyhá, vy môžete pokračovať vo svojom projekte. Odporúčame vám limitovať počet partnerov v projekte do cca 10 – 15. Nemali by početnosťou ani výrazne prevládať partneri z jednej krajiny.

Naopak, v prípade, že pracujete len s jedným partnerom, tiež to môže prinášať isté “riziká”. Partner môže náhle prestať spolupracovať a komunikovať. V tom prípade si skúste nájsť ďalšieho projektového partnera a pokračovať v začatej projektovej práci. Ak budete pokračovať sami, projekt nemôže byť považovaný za oprávnený na udelenie Národného certifikátu kvality, nakoľko kritérium kvality “Spolupráca/Kolaborácia” je tým najdôležitejším a najprísnejšie hodnoteným kritériom.

Viac informácií o tom, ako vyhľadávať projektových partnerov v platforme, nájdete v kapitole 2.1.

2. 6. Projektové aktivity

Vzdelávací projekt je zameraný na študenta a je riadený víziou konečného produktu, ale je to cesta vedúca k tomuto produktu, ktorá je podstatou projektovej práce. Len šikovne vybrané a starostlivo naplánované spoločné aktivity poskytnú študentom možnosť získať a rozvíjať mnohé kompetencie a zručnosti. Pri plánovaní jednotlivých aktivít počítajte s prestávkami vo vyučovaní, súvisiacimi s prázdninami, národnými sviatkami, skúškovým obdobím, či maturitami alebo praxou žiakov na stredných školách a konzultujte to s ostatnými partnermi projektu. Môžete si vytvoriť spoločný kalendár, v ktorom označíte plány na školský rok v partnerských krajinách.

Identifikujte spolu obdobia, kedy budete môcť intenzívne pracovať a kedy nebudete mať čas spolupracovať. Rozdeľte svoj projekt na etapy. Odhadnite čas potrebný na dokončenie každej z nich. Vytvorte si harmonogram aktivít a riadte sa ním. Zvážte rozdelenie úloh medzi partnermi – je dobré, ak každú úlohu koordinujú partneri spolu, alebo sa striedajú. Riešenie úloh projektovej práce by malo prebiehať v medzinárodných tímoch v spoločnej kolaborácii. Vypracujte si rozvrh projektových aktivít pre všetkých partnerov. Priebežne robte aktualizácie akýchkoľvek zmien.

„Kolaboratívna práca, a najmä práca v medzinárodných skupinách, ma v eTwinning projektoch zaujala najviac. V týchto aktivitách vidím vysoký potenciál ako rozšíriť vzdelávacie prostredie žiakov, ako ich viac motivovať k práci, ako im zo školskej lavice priblížiť prácu v reálnom svete. Okrem toho, že sa učia spolupracovať v tíme, nenápadným spôsobom sa zdokonaľujú v komunikácii, v medzinárodných projektoch si zdokonaľujú jazykové zručnosti v cudzích jazykoch. Učia sa tolerancii, rešpektu, ako sa nebáť vyjadriť svoj názor, formulovať argumenty, riešiť problémy, robiť kompromisy. Aj keď je riadenie práce v kolaboratívnej aktivite pre učiteľa náročné, na konci sa tešíte z nadšenia žiakov, z ich pocitu úspechu a tiež z pekných projektových výsledkov.“

Monika P., Obchodná akadémia, organizačná zložka Spojenej školy, Stará Ľubovňa

2. 7. Výsledky a ich diseminácia

Vzdelávací projekt vždy končí verejnou prezentáciou výsledkov. Inak tomu nie je ani v eTwinning projektoch. Tak stanovujeme určitý štandard práce pre žiakov, vytvárame kontext pre spoluprácu medzi nimi, učiteľmi a partnermi a prinášame medzi účastníkov zdravú súťaživosť. Keď žiaci vedia, že výsledky ich práce budú zverejnené, ich postoj k práci na projekte je zodpovednejší od úplného začiatku. Vedomie, že budú prezentovať svoju projektovú prácu pred rovesníkmi, rodinou, učiteľmi alebo úplne novým publikom, je pre žiakov veľmi motivujúce.

Jasne definovaný výsledok projektu ukazuje cestu vpred a dáva realizátorom zmysel. Keď viete, aké výsledky chcete dosiahnuť, motivuje vás to k aktívnej projektovej práci. Okrem toho sprístupnenie výsledkov externému publiku – napríklad rodičom alebo miestnej komunite na Dni otvorených dverí školy, má pozitívny vplyv na ich vzťah so školou. Uistite sa, že výsledok poskytuje hodnotu pre žiakov aj pre ostatné publikum.

Pri plánovaní výsledkov spolu s vašimi projektovými partnermi identifikujte cieľové skupiny, teda ľudí, ktorých chcete osloviť. Prijemcami môžu byť aj iní žiaci školy, ich rodičia, učitelia alebo partneri projektu sami. Identifikujte tiež nástroje, ktoré použijete na vytváranie výsledkov – či to budú tlačené alebo online materiály, naplánujte, aké akcie zamerané na šírenie výsledkov využijete. Zvážte, ako budete hodnotiť výsledky.

Konečné výsledky projektu môžu mať mnoho podôb, rôznu povahu a môžu zahŕňať konkrétne produkty a zručnosti získané účastníkmi aktivít. Ide napríklad o produkty ako e-publikácia, umelecké dielo alebo blog, niekoľko-jazyčné online slovníky zostavené zo slovnej zásoby zameranej na projektovú tému a pod. Výsledok môže byť tiež vystúpenie alebo diskusia, ako aj aktivita, akou je napríklad praktický workshop žiakov pre spolužiakov, rodičov, starých rodičov alebo iné publikum. Výsledkami eTwinning projektov môžu byť aj učebné osnovy, prehľady lekcií, štúdie, správy, vzdelávacie materiály, udalosti alebo webové stránky. Môžu zahŕňať aj vedomosti a skúsenosti získané účastníkmi, rozvoj ich kompetencií a zručností alebo zmenu ich postojov.

Výsledky projektovej spolupráce sa bežne delia na hmotné a nehmotné. Mali by byť inovatívne a zmysluplné pre účastníkov. Dosiahnutie výsledkov závisí od kvality a foriem vzájomnej spolupráce. Nie je to o tom, že každý niečo vytvorí a ukáže to ostatným, teda o výmene informácií. Najdôležitejšie je robiť niečo spolu, najefektívnejšie v medzinárodných tímoch.

„Disemináciu si treba zodpovedne naplánovať a pripraviť. Považujeme ju za dôležitú súčasť práce na eTwinningovom projekte, pretože nám umožňuje šíriť výsledky projektovej práce so širšou komunitou. Po skončení projektu sme sa rozhodli zdieľať naše výsledky prostredníctvom rôznych kanálov. Využili sme na to Týždne eTwinning na našej škole, kde sme predstavili projekt a jeho výsledky ostatným učiteľom a žiakom. Okrem toho sme diseminovali prostredníctvom webovej stránky školy a na sociálnych sieťach Facebook a Instagram. Osvedčilo sa nám zdieľať výsledky nášho projektu na Dni otvorených dverí našej školy. Význam a prínos diseminácie výsledkov projektu vidíme v tom, že zdieľame vzdelávacie inovácie použité v našom projekte, inšpirujeme a motivujeme ostatných k tvorivej práci v projektoch eTwinning. V neposlednom rade zviditeľňujeme našu školu.“

Stanislav P., Obchodná akadémia, Levice

2. 8. Hodnotenie (evaluácia)

Projektová práca predpokladá, že kreativita je v projekte žiadúca, vítaná a že neexistuje jediné správne riešenie. Takže je občas náročné posúdiť odvedenú prácu "tradičnými" nástrojmi hodnotenia v škole. Naplánujte si priebežné i záverečné hodnotenie projektu. Keďže hodnotenie je mimoriadne dôležitá súčasť projektovej práce, venujeme sa mu v samostatnej časti tejto publikácie.

Určite si spolu s partnermi budete klásť otázky:

- Ako skontrolujeme, čo sa žiaci naučili?
- Ako zistíme, či je náš projekt kvalitný z pohľadu kritérií eTwinning?

Hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou projektu. Je to nástroj na kontrolu kvality projektu a konzistentnosti jeho cieľov s dosiahnutými výsledkami. Starostlivo naplánované a vhodne načasované hodnotenie napomôže modifikácii aktivít a pomôže zabezpečiť ich vysokú kvalitu. Počas tohto procesu, môžete zbierať informácie aj o prograse jednotlivých aktivít a dosiahnutých výsledkoch.

Je dôležité mať na pamäti, že hodnotenie je systematický proces. Hodnotíme priebežne, ale záverečné hodnotenie je komplexné, lebo mapuje všetky etapy projektovej spolupráce. O hodnotení často uvažujeme v zmysle zhrnutia projektu. Systematické hodnotenie však zahŕňa zber údajov a analýzu výsledkov v každej fáze projektu, nielen po jeho ukončení. Plánovanie hodnotenia by preto malo prebiehať súbežne s plánovaním projektu a ovplyvňovať ho.

UŽITOČNÉ NÁSTROJE (NIELEN) HODNOTENIA

V eTwinning projekte môžeme používať interné, ako aj externé nástroje hodnotenia. Medzi užitočné interné nástroje poskytované samotným priestorom pre spoluprácu TwinSpace, patrí Fórum, Učiteľský bulletin alebo sa dajú vytvoriť ankety na Stránkach projektu/Pages, ktoré sú ideálne na hodnotenie rôznych aspektov projektu. Existuje veľa externých, bezplatných a atraktívnych nástrojov dostupných na internete, ktoré vám môžu pomôcť uskutočniť hodnotenie, dokumentovať ho a zverejniť jeho výsledky.

 Anketa – ide o prieskum, ktorý skúma mienku respondentov (napr. učiteľov, žiakov, rodičov) o konkrétnych javoch. Účastníci sa do neho zapájajú na základe vlastného rozhodnutia, záujmu a aktivity. Napr.: online nástroje: www.surveymonkey.com, crowdsignal.com, answergarden.ch, ec.europa.eu/eusurvey, docs.google.com/forms, www.tricider.com, www.slido.com

 Brainstorming, spätná väzba – metóda, ktorej sa tiež hovorí "burza nápadov", vedie k rozvoju tvorivého myslenia, využíva sa pri riešení problémových úloh, ako aj na hodnotenie. Napr.: answergarden.ch, www.tricider.com, www.createdebate.com

 Online tabule – opisovateľné tabule a nástenky sú skvelým nástrojom vizuálnej komunikácie, vďaka ktorým vytvoríte aj kolaboratívne efektívne brainstormingové hodnotenie. Napr.: en.linoit.com, padlet.com, www.popplet.com, miro.com, mind42.com

 Infografiky a plagáty – sú dobrým nástrojom na propagáciu výstupov projektu, na hodnotenie projektu v spoločnej kolaborácii s partnermi, príp. informujú o dosiahnutých cieľoch projektu. Napr.: piktochart.com, www.canva.com, www.postermywall.com, app.genial.ly

 Slovné mraky – sú obrázky obsahujúce slovné tagy, ktoré sú vhodné na motiváciu učiva, brainstorming, či hodnotiace aktivity v projekte. Prostredníctvom slov jednoducho ohodnotia projektovú aktivitu. Vhodné sú nielen pre mladších, ale i starších žiakov, nakoľko sú hravé. Napr.: wordart.com, www.tagxedo.com/app.html, edwordle.net

 Podcasty – ich hlavným účelom je sprístupniť a prezentovať výsledky aktivít, ktoré sú obsiahnuté v projektovej kolaborácii. Napr.: www.commonsense.org

 Online kvízy – sú obľúbeným nástrojom nielen vyučovacích hodín, ale i projektovej práce. Ich hravosť a zábavnosť je lákadlom pre žiakov akéhokoľvek veku. V projekte sa dajú využiť nielen na utvrdzovanie a precvičovanie projektových aktivít, ale aj ako skvelý nástroj na hodnotenie. Napr.: kahoot.com, quizizz.com, www.socrative.com

 E-knihy, e-časopisy – môžu byť výborným nástrojom pre finálny produkt projektu, na hodnotenie eTwinning projektov, pretože umožňujú kompaktné a prehľadné zdieľanie informácií a materiálov s účastníkmi projektu. Napr.: www.canva.com, storybird.com, www.flipsnack.com, madmagz.com

 QR kódy – sú obľúbeným online nástrojom využívaným na vyučovaní i v projektovej práci. Pomáhajú spájať online a offline svet. QR kód jeho naskenovaním smartfónom preniesie žiaka do akéhokoľvek hodnotiaceho online nástroja, kde žiak ľahko vyhodnotí zadané úlohy bez použitia PC. Napr.: www.the-qrcode-generator.com www.qrcode-monkey.com

 SWOT analýza – je technika strategickej analýzy, založená na zvažovaní vnútorných faktorov a zároveň vonkajších faktorov projektu. Konkrétne ide o faktory naznačené samotným názvom analýzy: slabé a silné stránky, príležitosti a hrozby. Môžete na ňu využiť online nástroj docs.google.com/forms

Viac tipov na IKT nástroje nájdete v zbierke [Online nástroje v projektoch eTwinning 2](#).

„Za roky, ktoré sa venujem projektom eTwinning, som sa spolu s projektovými partnermi naučila využívať pestré formy hodnotenia. Keďže naše projekty sú zamerané na ľudsko-právnu problematiku a históriu, kde sa formujú názory a postoje žiakov, títo nutne používajú reflexie a sebahodnotenie, čo je veľmi náročné. Pomáhajú nám nástroje Web 2.0 zamerané na brainstorming, často používame Tricider, Padlet a náš obľúbený nástroj je www.kialo-edu.com.“

Zuzana M., Obchodná akadémia, Levice

HODNOTENIE V PRAXI

V projektovom vzdelávaní by hodnotenie malo zahŕňať viacero oblastí. Samozrejme, chcete hodnotiť kvalitu výsledného produktu, no ak sa zameriate len na to, riskujete, že žiaci budú pracovať kvôli známke a celý zmysel spolupráce sa stratí. Koniec koncov, výhodou vzdelávacích projektov je, že študenti ovládajú viac ako len jednu vec: učia sa spolupracovať, riešiť problémy a komunikovať. Učia sa, ako opraviť chyby, pretože môžu neustále zlepšovať svoj konečný produkt. Pokúste sa odpovedať na nasledujúce otázky: Ak spolupráca tvorí základ a žiaci pracujú v tímoch, ako hodnotíte prínos jednotlivcov? Dajú sa mäkké zručnosti hodnotiť? Ako posúdiť zvládnutie obsahu predmetu v medzipredmetovom projekte? Ako skontrolovať, či sa vedomosti a zručnosti žiakov zvyšujú s napredovaním projektových aktivít? Môžu sa študenti sami spoliehať na hodnotenie a vzájomné hodnotenie? Je možné udeliť známku za projektovú prácu?

Hodnotenie mäkkých zručností

Mäkké zručnosti, ku ktorým patrí kritické myslenie, komunikácia, kooperácia, kreativita, asertivita, flexibilita, sebapoznávanie a sebareflexia, emočná inteligencia, schopnosť učiť sa, či odolnosť voči stresu, sú v projektovej práci nevyhnutnou výbavou žiakov. Aj keď sa mäkké zručnosti ťažko merajú, stále je možné ich pozorovať a hodnotiť prostredníctvom rozhovorov, cvičení na hranie rolí alebo testov mäkkých zručností. Skúste posúdiť prínos jednotlivých žiakov k vytvoreniu spoločného výsledného produktu. Môžete to urobiť pomocou nasledujúcich metód:

- Projektový formulár pre každého žiaka.
- Časté stretnutia s tímami na kontrolu rozdelenia úloh a postup prác.
- Sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie.
- Zmena rolí v rámci projektových tímov.

Hodnotenie vedomostí a zručností

Využite projekt na hodnotenie/posúdenie vedomostí a zručností špecifikovaných v osnove predmetu alebo hodnotte vedomosti a zručnosti nezávisle od projektu:

- Otestujte vedomosti a zručnosti študentov tradičným spôsobom (testy, eseje), ale aj použitím moderných metód (online kvízy, hry, myšlienkové mapy).

- Mini prezentáciami na popísanie projektovej problematiky pred triedou alebo projektovým tímom.
- Ak chcete použiť školské známky ako spätnú väzbu, dôkladne si naplánujte kritériá hodnotenia.

Formatívne hodnotenie

- Nie je potrebné zakaždým zadávať známku – formatívne hodnotenie je dôležitejšie pri projektovej práci. Žiaci by mali neustále dostávať spätnú väzbu.
- Zapojte žiakov do procesu hodnotenia, aby sa lepšie oboznámili s kritériami a vedeli, čo od nich očakávate.
- Použite nástroje ako napr. Kahoot alebo Plickers na posúdenie tímovej práce súčasných vedomostí a zručností študentov.

Autoevaluácia a rovesnícke hodnotenie

- Používajte jasné a presné kritériá.
- Udržujte rovnováhu medzi sebahodnotením (autoevaluáciou), rovesníckym hodnotením a hodnotením učiteľom.
- Pri používaní rovesníckeho hodnotenia zapojte žiakov z partnerskej školy. Spätná väzba, ktorú žiaci dostanú, bude obzvlášť cenná a bude objektívna.
- Neaplikujte všetky kritériá naraz, zameriavajte sa na jedno kritérium hodnotenia. Rozdeľte hodnotenie na čiastkové, menšie prvky.
- Dôverujte svojim žiakom. Ich hodnotenie bude úprimné.

Hodnotenie produktu

Každý eTwinning projekt by mal mať finálny produkt, ktorý je **výsledkom partnerskej spolupráce a tvorivej kolaborácie v medzinárodných tímoch**. Jeho kvalita priamo závisí od kvality a foriem vzájomnej spolupráce. Tu je pár tipov na hodnotenie žiakov, ktorí na finálnom produkte či produktoch pracovali:

- Nedávajte jednu známku celej skupine študentov. To ich demotivuje, najmä ak všetci nepracujú rovnako usilovne. Každý má svoju špeciálnu úlohu v projektovom tíme – jeden žiak je líder skupiny, iný je zodpovedný za technické záležitosti, ďalší je dobrý v medzinárodných debatách s partnermi.
- Ak používate hodnotenie ako základ pre školské známky, nezabudnite, že hodnotenie musí byť otvorené a že známky musia mať presne formulované kritériá, ktoré žiaci a ich rodičia poznajú a rozumejú im úplne od začiatku práce na projekte.
- Pri hodnotení finálneho produktu hodnotíte aj vy – a možno v prvom rade – aj svoju vlastnú prácu.

3 Ako realizovať eTwinning projekt v súlade s kritériami kvality

Je stanovených päť kritérií kvality eTwinning projektov, ktoré charakterizujeme v nasledujúcich podkapitolách:

- Spolupráca partnerských škôl.
- Používanie informačno-komunikačných technológií.
- Pedagogické prístupy.
- Integrácia do učebných osnov.
- Výsledky a dokumentácia.

3. 1. Spolupráca partnerských škôl

Správna tímová (národná i medzinárodná) komunikácia a spolupráca je alfou a omegou, kľúčovým prvkom rozvoja eTwinning projektov. Najlepšie projekty sa neobmedzujú len na jednoduchú výmenu materiálov a informácií, ale **žiaci spolupracujú na danej problematike v medzinárodných tímoch**, riešia problémy, zbierajú a analyzujú informácie, porovnávajú ich a výsledkom takejto tímovej práce je špecifický projektový materiál.

V projekte sú účastníci partnermi a všetky úlohy by mali byť orientované na spoluprácu. Učiteľ musí zabezpečiť, aby žiaci pracovali v školskom prostredí v tímoch, pričom každú školu reprezentujú aspoň dvaja – traja žiaci v tíme. Toto zaručí spoluprácu na úrovni triedy a tiež sa takto môžu vyhnúť prerušeniam plnenia projektových úloh v triede v prípade neprítomnosti niektorého z účastníkov. Učiteľ upovedomí žiakov, že sa môžu rozhodnúť, ako bude projekt pokračovať, aké témy sa budú v projekte riešiť. Zadaajte žiakom úlohy a nastavte pravidlá, ako úlohy riešiť kvalitne v kolaborácii, ako dodržiavať termíny a aké budú dôsledky, ak niektorú z nich nesplnia. Nerobte žiadnu prácu za nich. Je dôležité, aby žiaci urobili čo najviac práce samostatne a tvorivo. Žiaci, ktorí majú veľký rozsah činností a zodpovednosti (napr. žiaci – administrátori v TwinSpace) často prekvapujú svojou samostatnosťou, zrelosťou a sebadisciplínou. Úlohy nerozdeľujte bez rešpektovania individuality žiakov, ich schopnosti a pripravenosti pracovať. Nechajte ich (a aj žiakov z partnerskej školy) slobodne sa vyjadriť k projektu, jeho téme a priebehu.

Čím viac práce si projekt vyžaduje, tým viac žiakov by malo byť zapojených do tímu. Rôzne obsahy zahrnuté v projekte si vyžadujú dohľad nad obsahom učiteľmi rôznych predmetov. Investujte energiu do dobrej tímovej spolupráce s kolegami na vašej škole. Je tiež dôležité presvedčiť vedenie školy o hodnote celého projektu. Uistite sa, že vedenie si je vedomé cieľov projektu od samého začiatku, informujte ich o harmonograme činností a o pokroku. Lepšie pochopenie projektu vytvorí atmosféru priaznivú pre jeho implementáciu a realizáciu.

Užitočné tipy:

- Pravidelne komunikujte s partnerom.
- Rovnomerne si rozložte úlohy s partnermi a aj žiakmi - nerobte všetko sami.
- Zamerajte sa na kolaboratívne projektové aktivity v medzinárodných tímoch.
- Zapojte do plánovania a kolaborácie, zverejňovania výsledkov práce, hodnotenia, ako aj do diseminácie svojich žiakov.
- Nabádajte študentov, aby sa navzájom vyjadrovali k svojej práci.
- Pracujte na kvalitných výstupoch projektu spoločne s partnermi.
- Zapojte do projektu kolegov zo svojej školy, zabezpečíte tým projektu multidisciplinárny charakter.
- Zabezpečte komplexnosť a bezpečnosť projektu.

STRATÉGIE V OBLASTI
KOORDINÁCIE MEDZI UČITEĽMI

Dohodnutý pracovný plán obsahuje monitorovacie stretnutia alebo iné koordinačné činnosti, ktoré v prípade potreby zaznamenávajú revíziu a úpravu pôvodných prístupov.

STRATÉGIE V OBLASTI
ONLINE SPOLUPRÁCE MEDZI ŠTUDENTMI

Niektoré alebo všetky činnosti sa naplánujú tak, aby študenti z rôznych škôl interagovali, komunikovali a spolupracovali na spoločnom ciele a vytvorili tak záverečný spoločný produkt. Práca je organizovaná v mnohonárodných skupinách.

TVORBA SPOLOČNÝCH PRODUKTOV

Väčšina produktov je výsledkom spolupráce študentov partnerských škôl, do ktorej sú zakomponované individuálne príspevky.

3. 2. Použitie informačno-komunikačných technológií

Technológia môže dať projektu pridanú hodnotu. Nástroje informačno-komunikačných technológií (IKT) by sa mali používať takým spôsobom, aby zabezpečili pedagogické ciele projektu, zvýšili motiváciu a digitálne zručnosti žiakov (a často aj učiteľov) a poukázali na zodpovedné používanie technológií a internetu. Použité IKT nástroje musia byť primerané veku zapojených žiakov.

Po založení a schválení projektu sa projektovým partnerom sprístupní online priestor pre spoluprácu – tzv. TwinSpace, ktorý ponúka viaceré integrované nástroje ako napr. poll/anketa, fórum, chat, online meetingy. Okrem priestoru pre spoluprácu TwinSpace existuje množstvo bezplatných online nástrojov a aplikácií dostupných na internete tzv. **nástroje Web 2.0, ktoré možno použiť takmer v ktorejkoľvek fáze projektu**. Aktívne využívanie týchto nástrojov dodá projektu okrem rozvoja digitálnych kompetencií rozmanitosť, kvalitu a podporí kolaboratívnosť projektu. Pamätajte, že viac neznamená vždy lepšie a oplatí sa vybrať si tie správne nástroje pre plánované aktivity. Grafický dizajn a animované rozhrania dostupných programov určite zaujmú a upútajú pozornosť žiakov, aj keď sa úloha zameriava na menej zaujímavú alebo komplikovanú tému. Často, pokiaľ ide o výber nástrojov IKT, sú to práve žiaci, ktorí majú zaujímavé návrhy na ich používanie.

Ak si chcete zdokonaľiť svoje znalosti o moderných technológiách, využite výhody širokej ponuky možností eTwinning vzdelávania, ktorú nájdete na stránke www.etwinning.sk v časti Vzdelávanie pre učiteľov.

Veľmi podstatnou súčasťou všetkých eTwinning projektov je **zahrnutie témy ochrany osobných údajov – GDPR, eBezpečnosti a autorských práv** do svojho obsahu. Už samotným založením projektu v platforme ESEP/eTwinning sa **partneri zaväzujú dodržiavať Zásady správania sa/Code of Conduct**.

Manažment TwinSpace

Spomínali sme už, že eTwinning ponúka bezpečný priestor na spoluprácu – TwinSpace s rozmanitými a intuitívnymi funkcionalitami. Oplatí sa ich všetky spoznať a použiť v projektovej práci. Partneri (učitelia aj žiaci), ktorí pracujú v TwinSpace, môžu navzájom komunikovať v bezpečnom virtuálnom priestore. Vytvorte si usporiadaný a efektívny TwinSpace. Rozdeľte ho na pracovný a prezentačný priestor.

 Stránky/Pages v TwinSpace sú **najdôležitejším výstupom z projektu**. Slúžia ako zhrnutie jednotlivých aktivít buď len pre členov projektového tímu, pre kolegov, vedenie školy, rodičov, hodnotiteľov projektu v prípade žiadosti o NQL, či súťaže, alebo aj pre širokú verejnosť. Na stránkach môžete dokumentovať proces, obsah a výsledky

projektovej práce všetkých členov. Stránky môžu byť súkromné alebo verejné, a teda dostupné na internete na účely propagácie a šírenia.

Stránky **zoraďujte podľa tém a úloh, nie podľa krajiny alebo školy**. Projektoví partneri – učitelia by mali mať všetci rolu administrátora, pridaní žiaci sú členmi s menšími kompetenciami. Adekvátne veku žiakov a úlohám, ktoré im zadáte, môžete ich kompetencie zvýšiť zmenou na rolu žiaci – administrátori. Žiakov rozhodne zapojte do aktívneho využívania funkcionality TwinSpace. Toto bude kladne hodnotené, ak sa rozhodnete po skončení projektu požiadať o Národný certifikát kvality.

Veľmi podstatné je správne nastavenie viditeľnosti jednotlivých stránok. Viditeľnosť každej stránky môžete nastaviť samostatne, podľa jej obsahu.

Môžete si vybrať či sa má stránka zobraziť len:

- vám a ostatným administrátorom projektu,
- všetkým na internete,
- len členom TwinSpace.

Rovnako pri každej stránke samostatne nastavíte povolenia, kto ju môže upravovať, či povolíte diskusiu (prepojenú s Fórum), alebo vytvoríte aj podstránky.

Stránky môžu zahŕňať:

- obsah: text – obrázky – videá,
- anketu: opýtajte sa na názory ľudí na konkrétnu tému alebo sa snažte nájsť najvhodnejší čas na plánovanie stretnutia,
- TwinBoard: interaktívnu tabuľu, na ktorej môžete uverejňovať text, obrázky alebo vkladať videá.

 Používajte fórum. Je to užitočný nástroj na diskusiu o aspektoch projektu so širšou komunitou. Stačí, že jeden používateľ vytvorí tému v diskusii a ostatní môžu uverejňovať svoje odpovede a komentáre, s cieľom spoločne si vymieňať názory. Je to praktický, efektívny interný nástroj na komunikáciu a kolaboráciu partnerov.

 Plánujte online udalosti. Oplatí sa postarať sa o nastavenie online videokonferencie a uložiť jej nahrávku, ktorá bude dostupná vo vašom TwinSpace projekte.

 Používajte chat. Toto je často nedostatočne využívaná funkcionality TwinSpace. Stojí však za to vynaložiť určité úsilie a plánovať aktivity aj pomocou chatu. Poskytuje skvelý priestor pre spontánnu komunikáciu účastníkov projektu – najmä žiakov. Títo môžu pracovať vo dvojiciach alebo malých tímoch a plniť krátke zadania, ktoré si vyžadujú kladenie otázok a rýchle odpovede. Napríklad žiaci, ktorí sa učia v rovnakom jazyku môžu chatovať v dohodnutom čase. História chatu sa zaznamenáva, takže učiteľ má prehľad o dosiahnutom pokroku a využíva ho na priebežné hodnotenie.

 Vpisujte do učiteľského bulletinu. Ten je jedným z prvkov na domovskej stránke TwinSpace viditeľný len pre učiteľov.

 Sekcia **Aktualizácie/Updates** v dolnej časti domovskej stránky je ideálnym nástrojom na vedenie evidencie aktivít a publikovanie materiálov, ktoré môžete ukázať napr. kolegom či rodičom. Berte to ako blog, kde účastníci projektu – učitelia pravidelne uverejňujú príspevky. Blog je viditeľný pre všetkých, aj pre neregistrovaných užívateľov platformy.

 Materiály predstavujú úložisko priestoru TwinSpace. Je možné vkladať výsledky vašej práce vo forme fotografií, obrázkov, videí alebo iných súborov. Ak budú súbory, obrázky a videá odstránené zo sekcie Materiály, budú odstránené aj zo Stránok/Pages. Pri nahrávaní obrázkov a súborov nezabudnite myslieť na autorské práva. Máte súhlas s publikovaním v TwinSpace od vyobrazených osôb? Maximálna veľkosť každej fotografie je 10 MB. Používatelia TwinSpace môžu pridať až 10 fotografií naraz. Obrázky je možné organizovať prostredníctvom albumov. Videá je možné použiť z webových služieb YouTube, Daily Motion a Vimeo alebo nahráť vlastné video, ale s obmedzením do 100 MB.

TIP

1. Pozrite si sekciu [Support/Podpora](#) vo svojom TwinSpace.
2. Žiaci vstupujú do TwinSpace na tomto linku:
<https://school-education.ec.europa.eu/en/pupil-login>

**VÝBER A POUŽÍVANIE IKT (VŠETKY DIGITÁLNE TECHNOLOGICKÉ
NÁSTROJE)****KREATÍVNE VYUŽÍVANIE IKT NÁSTROJOV**

IKT nástroje sú vybrané tak, aby zodpovedali konkrétnym účelom projektu. Nástroj sa kreatívnym spôsobom prispôsobí tak, aby sa dosiahli ciele projektu.

RÔZNORODOSŤ

V projekte sa využívajú rôzne nástroje. Pre každú činnosť sú vybrané iné nástroje. Študenti majú pri výbere slovo a môžu navrhnúť alternatívu.

DOSTUPNOSŤ

Nástroje sú dostupné a jednoduché. Existujú tutoriály/návody, pomocou ktorých ich študenti môžu používať samostatne.

VEKOVÉ PRIMERANÉ

Žiaci používajú IKT nástroje (vekovo primerané) najmä na tvorbu rôznych produktov.

RIADENIE PRIESTORU TWinspace**ŠTRUKTÚRA A ORGANIZÁCIA**

TwinSpace je dobre organizovaný a ľahko pochopiteľný. Organizácia priestoru TwinSpace (alebo podobného) umožňuje návštevníkom jasne pochopiť pedagogickú organizáciu projektu a jeho vývoj.

PRÍSTUP

(ak je to možné) študenti sú zaregistrovaní v priestore TwinSpace a môžu navrhovať, upravovať a vytvárať stránky a obsah.

FUNKČNOSŤ

Priestor TwinSpace používajú učitelia a žiaci.

GDPR, AUTORSKÉ PRÁVA A E-BEZPEČNOSŤ**CHRÁNENÉ OSOBNÉ INFORMÁCIE**

Všetky osobné informácie v projekte sú chránené heslom.

PRÁVIDLÁ SPRÁVANIA/ NETIKETA

Vytvorila sa jasné pravidlá online spolupráce, ktoré platia pre všetkých členov projektu.

AUTORSKÉ PRÁVA

Rešpektujú sa licenčné podmienky k použitým autorským súborom, obrázkom a videám.

3. 3. Pedagogické prístupy

Pedagogické prístupy môžu byť rôzne, no mali by byť inovatívne. To znamená, že učitelia a žiaci spolu s partnermi využívajú rôzne vyučovacie metódy, nové prístupy a kreatívne riešenia. Pre učiteľov je veľmi dôležité povzbudiť študentov, aby prevzali iniciatívu a stali sa hlavnou hybnou silou projektu. Žiaci by mali prejavovať kreativitu, zodpovednosť a nezávislosť a nielen nasledovať učiteľa a vykonávať jeho predstavy. Inovatívne aktivity môžu zahŕňať nové, charakteristické črty, ktoré odlišujú váš projekt od ostatných s podobnými vlastnosťami a poskytujú novú pridanú hodnotu vzhľadom na konvenčné alebo existujúce riešenia. Inovatívny projekt je taký, ktorý v maximálnej možnej miere zapája študentov do práce. Oni v projekte hrajú ústrednú úlohu a učiteľ pôsobí ako koordinátor dohliadajúci na pokrok.

Okrem zberu a prezentácie materiálov žiaci dosahujú svoje projektové ciele hraním rôznych rolí: novinárov, akademikov, reportérov alebo hercov. Často je angažovanosť študentov viditeľná v ich aktívnej prítomnosti na platforme TwinSpace a v používaní dostupných nástrojov. Vysoká úroveň inovácie sa v projekte preukazuje tiež výberom a aplikáciou vhodných pedagogických metód a ich rôznorodosťou. V projektoch eTwinning okrem samostatnej práce študentov sú zaradené aj úlohy, ktoré si vyžadujú prácu v rôznorodých podskupinách, zameraných napr. na skúmanie a porovnávanie informácií, analyzovanie a riešenie problémov, vykonávanie experimentov a výskumu alebo učenie sa prostredníctvom nich. Oblúbené sú hry, kvízy a vzdelávacie hry. Pri plánovaní projektových aktivít s partnermi zabezpečte, aby jednotlivé úlohy tvorili súvislý a konzistentný celok.

STANOVENIE VZDELÁVACÍCH CIEĽOV**KONKRÉTNE**

Zrozumiteľné a jednoduché.

MERATEĽNÉ

Kvantifikovateľné ciele.

DOSIAHNUTEĽNÉ

Realistické a dosiahnuteľné ciele.

RELEVANTNÉ

Aktuálne, relevantné v kontexte školy a študentov.

ČASOVO VYMEDZENÉ

Jasný časový rámec, primerané termíny.

PEDAGOGICKÉ PRÍSTUPY A UČEBNÉ NÁVRHY**RÔZNE PEDAGOGICKÉ METÓDY**

Ktoré podporujú aktívne a nezávislé vzdelávanie.

ORIENTOVANÉ NA ŠTUDENTA

Študenti sú aktérmi v procese učenia sa a tvorby produktov.

INOVÁCIA A TVORIVOSŤ

Nové a kreatívne využitie alebo kombinovanie pedagogických metód a techník.

3. 4. Integrácia do učebných osnov/kurikula

Projektová práca vychádza z kurikula a zo školských a učebných osnov. Bez ohľadu na vek študentov a partnerských krajín sú učitelia povinní stanoviť určitý obsah učebných osnov a zručností, ktoré musia byť pokryté v danom stupni vzdelávania. Úlohou učiteľov eTwinning je nájsť body zblížovania a naplánovať projekt takým spôsobom, aby študentom uľahčil osvojenie si týchto obsahov a zručností. Vo fáze stanovovania cieľov projektu skontrolujte príslušné dokumenty a zistite obsah, ktorý budú musieť študenti úspešne zvládnuť počas projektu. Od začiatku by mali byť eTwinning aktivity plánované v súlade so vašimi učebnými osnovami.

Projektové aktivity sa oplatí naplánovať tak, aby ste „zabili dve muchy jednou ranou“, t.j. realizujete aktivity projektovou metódou, ktoré sú pre študentov atraktívne a zároveň uvádzate špecifické prvky tvoriace obsah vzdelávania základného kurikula. Navyše projekt naberá na kvalite, keď sa vám do neho podarí zaradiť obsahy z viacerých vzdelávacích oblastí.

Takéto projekty sa nazývajú viacpredmetové projekty s použitím multidisciplinárneho prístupu a majú vysoké skóre pri udeľovaní certifikátov kvality a v súťažiach. Kombinácia viacerých predmetov v jednom projekte prináša aj ďalší benefit. Môžete zapojiť svojich kolegov, ktorí sa špecializujú na jednotlivé predmety a vytvoriť s nimi učiteľský tím. Je to pridaná hodnota pre projekt a hlavne pre žiakov.

Projekt má mať jasný cieľ - a to snahu o rozvoj kompetencií žiakov podľa požiadaviek v rôznych predmetoch. Projektová práca má byť neoddeliteľnou súčasťou práce na vyučovaní. Pri hodnotení projektu sa prihliada na týchto **8 kľúčových kompetencií "LifeComp"**: 1. gramotnosť, 2. viacjazyčnosť, 3. vedecké, technologické a inžinierske zručnosti, 4. digitálne kompetencie, 5. osobnostné a sociálne zručnosti a schopnosť učiť sa, 6. aktívne občianstvo, 7. podnikavosť a 8. kultúrne povedomie a vyjadrovanie.

INTEGRÁCIA DO UČEBNÝCH OSNOV JEDNÉHO
ALEBO VIACERÝCH PREDMETOV

Aktivity vychádzajú z cieľov učebných osnov a obsahu v rôznych predmetoch.

MULTIDISCIPLINÁRNY PRÍSTUP

Výsledky projektu sú výsledkom spolupráce medzi rôznymi predmetmi a tak učelia plánujú a monitorujú mnohoaspektové vzdelávanie a tvorbu multidisciplinárnych produktov, ktoré môžu mať rôzne formy (pieseň, báseň, príbeh, kresba, plagát, videoklip, pokus atď.).

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE (VEDOMOSTI, ZRUČNOSTI
A POSTOJE)

Ciele a činnosti projektu predpokladajú rozvoj zručností a kompetencií (napríklad jednej alebo viacerých kompetencií z [Európskeho rámca](#)).

© Pathdoc, Pexelsstock / stock.adobe.com

3. 5. Výsledky a dokumentácia

Ďalším dôležitým prvkom súvisiacim s kvalitou dobre riadeného projektu je jeho zhrnutie a výsledky, ktoré sa prezentujú spolu s hodnotením vyjadrujúcim dopad a hodnotu projektu. Výsledky a dopad eTwinning projektu by sa mali zdokumentovať, aby sa poskytli dôkazy o dosiahnutých výstupoch a organizácii projektu. Vysoko kvalitné projekty vynikajú úplným a transparentným prehľadom o všetkých prvkoch projektu a aj ďalší realizátori projektov sa z nich môžu poučiť. Dokumentácia zahŕňa viditeľné, hmatateľné výsledky. Takými môžu byť: vytvorené produkty, digitálne (napr. eBook) aj nedigitálne (napr. vytlačená brožúra,...), aktivity a zapojenie žiakov v triede, záznamy procesu plánovania, evaluácie, zisťovanie spätnej väzby.

Pri zhrnutí projektu je dobré odpovedať si na nasledujúce otázky: Aký dopad mal váš projekt na vašich študentov a vašu prácu učiteľa? Aký úžitok z toho mala vaša škola? Čo považujete za najväčší úspech projektu? Je potrebné pripomenúť, že podstatou dobrého projektu nie je ani tak počet použitých aplikácií alebo programov, ale ich vhodný výber – adekvátny činnostiam a veku účastníkov.

Dôležitou súčasťou zhrnutia je **diseminácia** projektu. Šírenie informácie o realizácii, priebehu a výsledkoch projektu je realizované v triede (rodičia), v škole, mimo školy, v regióne, v komunite. Disemináciu môžete realizovať formou posterov, plagátov, listov, nástieniek, stretnutí, videí, postov na sociálnych sieťach a pod.. Disemináciu projektu zaznamenávajúte, rozsah jej realizácie je taktiež hodnotený pri žiadosti o NQL.

TIP

Na internete je nespočetné množstvo nástrojov, ktoré to dokážu a mnohé z nich sú k dispozícii zadarmo. Pri hľadaní tých správnych pre vás sa oplatí pozrieť si zbierku [Online nástroje v projektoch eTwinning 2](#), ktorú eTwinning Slovensko vytvoril pre učiteľov. Určite v nej nájdete taký online nástroj, ktorý najlepšie vyhovuje vašim potrebám a očakávaniam. Verte, vaši žiaci to ocenia.

**DOSIAHNUTIE STANOVENÝCH CIEĽOV, AKTIVÍT A
VÝSTUPOV****PLNENIE CIEĽOV**

Ciele stanovené na začiatku projektu sú splnené. K dispozícii sú hmotné výsledky.

HODNOTENIE PROJEKTU**ANALÝZA**

Hodnotenie sa uskutočňuje priebežne počas celého projektu. Hodnotenie od učiteľov a žiakov je viditeľné a analyzované.

ŠÍRENIE**ŠÍRENIE**

Projekt bol šírený mimo triedy - v škole, v rámci komunity, v krajine prostredníctvom podujatí, sociálnych sietí, miestnych alebo štátnych médií (noviny, TV, internet, školské blogy, stránky, kanály).

© Seventyfour, Elmar / stock.adobe.com

4 Ocenenia

Európska komisia aj MŠVVaM SR si váži prácu učiteľov a chce ju aj náležite oceniť. Oceňovaniu predchádza hodnotenie projektov na základe ich aktivít v rámci eTwinningu aj programu Erasmus+. Práca, ktorú vykonali učitelia spolu so svojimi žiakmi je dôležitá a zaslúži si, aby bola prezentovaná ostatným a uznaná európskou aj slovenskou vzdelávacou komunitou. Vyznamenania a ocenenia sú formou poďakovania, rešpektu a potvrdením zmysluplnosti vynaloženého úsilia a aktivity.

4. 1. Certifikáty kvality

Získajú ich učitelia za realizáciu vynikajúcich eTwinning projektov. Získanie certifikátu je naplnením kritérií kvality v praxi. Je to potvrdenie, že projekt dosiahol určitý štandard a kvalitu na národnej prípadne na európskej úrovni.

Národný certifikát kvality (NQL)

Národný certifikát kvality udeľujú konkrétnemu učiteľovi Národné podporné organizácie (NSO) eTwinning v jednotlivých krajinách. Učiteľ vyplní online prihlášku, v ktorej odpovie na otázky týkajúce sa plnenia kritérií kvality. Certifikáty sa udeľujú každoročne, o aktuálnych termínoch informuje NSO na svojej webovej stránke. O schválení alebo zamietnutí žiadosti bude učiteľ informovaný e-mailom, aj upozornením vo svojom profile v ESEP/eTwinning.

Kritériá, na základe ktorých sa udeľuje NQL sú nasledovné:

1. Spolupráca partnerských škôl
2. Používanie IKT
3. Pedagogické prístupy
4. Integrácia do učebných osnov
5. Výsledky a dokumentácia

Jednotlivé kritéria sú detailne popísané v kapitole 3.

Učitelia môžu požiadať o Národný certifikát kvality, ak majú projekt ukončený, alebo je v záverečnej fáze a môžu odpovedať na nasledujúce kontrolné otázky kladne:

- Má váš projekt stanovené spoločné ciele a spoločný plán?
- Prispeli ste vy a vaši študenti do realizácie všetkých projektových činností?
- Organizovali ste vy a vaši partneri spoločné kolaboratívne činnosti?
- Využívali ste IKT nástroje?
- Venovali ste pozornosť otázkam eBezpečnosti, ochrany osobných údajov (GDPR), netikety a autorských práv?

Ak ste odpovedali kladne, prejdite si tiež otázky v **kontrolnom zozname/Checkliste**, ktorého slovenská verzia tvorí prílohu tejto publikácie.

Ako požiadať o Národný certifikát kvality?

- Prihláste do sekcie eTwinning na platforme ESEP.
- Vojdite do časti Projekty, vyhľadajte váš projekt a kliknite na *Požiadajte/Apply For Label or Prize*.
- Vyplňte všetky sekcie požadovanými informáciami a poskytnite dôkazy o vašej práci.

Podľa vyššie uvedených krokov môžete postupovať s každým z vašich projektov, ktorý si podľa vás zaslúži certifikát kvality, ale môžete sa oň uchádzať najviac so štyrmi projektmi počas jedného školského roka. Uistite sa, že ste starostlivo vybrali projekty, ktoré si z vášho pohľadu zaslúžia certifikát kvality. O Národný certifikát kvality môžu požiadať len európske projekty, t.j. so zakladateľmi z dvoch rôznych krajín. Národné projekty (so zakladateľmi z tej istej krajiny) nemôžu o Národný certifikát kvality požiadať, ani keď v neskoršom štádiu pridali partnerov z inej krajiny.

Užitočné tipy pri vyplňaní žiadosti o NQL

Najskôr vpíšte všetky požadované informácie do dokumentu vo formáte Word a potom skopírujte a vložte odpovede do žiadosti o NQL. Ochráňte sa tak pred stratou toho, čo ste už do žiadosti napísali, ak by vám jej vyplnenie zabralo viac času ako je prednastavený limit! Poskytnite čo najviac informácií o všetkých dôležitých aspektoch vášho projektu. Certifikát kvality je udeľovaný učiteľovi a je osobný. Aj keď pracujete na tom istom projekte s inými kolegami v škole, každý z partnerov musí požiadať o udelenie NQL samostatne a uvedie ako on sám prispel k realizácii projektu. NQL je udeľovaný učiteľom, ktorí aktívne a viditeľne prispeli k realizácii projektových činností.

Prečo požiadať?

Pretože NQL poskytuje hodnotenie založené na spoločnom pedagogickom rámci. Učiteľom dáva príležitosť zlepšiť svoju prácu na projektoch. Je morálnym ocenením za vynaloženú prácu a jeho získanie vám umožní prihlásiť sa do Národnej súťaže eTwinning. Získanie NQL vám otvorí možnosť získať Európsky certifikát kvality (EQL).

Európsky certifikát kvality (EQL)

Európsky certifikát kvality je vyhodnotením práce všetkých učiteľov a žiakov zúčastnených na realizácii projektu eTwinning. Projekty, ktoré získajú Európsky certifikát kvality, sú projekty s najvyšším hodnotením spomedzi projektov, ktoré získali Národný certifikát kvality. Tieto projekty predstavujú príklady úspešnej európskej spolupráce. O Európsky certifikát kvality nie je potrebné požiadať. Udeľuje ho Centrálna podporná služba (CSS) projektom, ktoré nominuje aspoň jedna NSO. Európsky certifikát kvality získajú všetci učitelia zapojení v ocenenom projekte, ktorí zaň získali predtým NQL. EQL sa udeľujú raz ročne. Získanie EQL je podmienkou prihlasovania sa do súťaže o Európske ceny eTwinning.

4. 2. Súťaže

Národná súťaž eTwinning

Je to každoročná súťaž o najlepší eTwinning projekt na Slovensku, ktorý bol realizovaný v predchádzajúcom školskom roku a získal Národný certifikát kvality. Súťaž sa koná na jeseň, má štyri vekové kategórie a niekoľko špeciálnych kategórií. Viac informácií získate na stránke www.etwinning.sk v záložke Ocenenia.

Európske ceny eTwinning / eTwinning European Prizes

Sú iniciatívou Európskej komisie, s cieľom oceniť výnimočné projekty a poskytnúť im maximálnu mieru zviditeľnenia a propagácie. Cieľom súťaže je poukázať, oceniť a podporiť inovatívne pedagogické postupy, ktoré boli v projektoch využité.

Európske ceny eTwinning sú najvyšším uznaním pre učiteľa, ktorý projekt spolu so žiakmi realizoval. Ak sa chcete zapojiť do tejto súťaže, vaše eTwinning projekty musia byť ocenené Európskym certifikátom kvality. Ak je váš projekt oprávnený zapojiť sa, nájdete vo svojom ESEP/eTwinning konte link na vyplnenie prihlášky v čase, kedy bude súťaž spustená. Prihlášku vypisuje len jeden projektový partner a ostatní ju môžu doplniť cez komentáre. Na tom, kto prihlášku vyplní sa musia partneri vopred dohodnúť. Prihláška musí byť vyplnená čo najviac podrobne. Odporúčame vám (podobne ako pri žiadosti o NQL) predpripraviť si odpovede, napríklad vo Word dokumente, a po finalizácii nahráť jednotlivé časti do elektronickej prihlášky. Prihlášku nezabudnite Odoslať/Submit.

Viac aktuálnych informácií získate na tomto linku:

<https://school-education.ec.europa.eu/en/recognition/etwinning-european-prizes>

4. 3. Titul Škola eTwinning

Získať označenie Škola eTwinning je najvyššia meta, ktorú môže ŠKOLA (nie učiteľ) v eTwinningu dosiahnuť. Je ocenením pre vedenie školy a pre celý školský kolektív nielen za prácu na kvalitných eTwinning projektoch, ale aj preto, že je škola vzorom pre okolité školy v podpore profesijného rozvoja svojich zamestnancov, v oblasti eBezpečnosti, vo využívaní IKT, v inovatívnych pedagogických prístupoch a v podpore kooperatívneho učenia sa žiakov aj učiteľov. Titul je udeľovaný Centrálnou podpornou službou eTwinning v Bruseli. Ocenené školy dostanú plaketu s titulom, ďakovný list ministra školstva SR a z Európskej komisie, EACEA.

Viac o titule Škola eTwinning: <https://www.etwinning.sk/aktuality/skola-etwinning-8>

„eTwinning mi ukázal nové možnosti ako spestriť výchovno-vzdelávací proces aj v materskej škole. Deti táto forma práce veľmi baví a samozrejme sa bavím aj ja. Projekty, s ktorými pracujeme, sa dajú krásne integrovať do tematických celkov, a tak s nimi môžeme pracovať v priebehu celého školského roka. Cezhraničná spolupráca v tejto forme sa stala jedným z hlavných zameraní našej školy. Tento rok sa nám podarilo pre školu získať aj titul „Škola eTwinning“, na čo som veľmi hrdá.“

Zuzana K., Základná škola s materskou školou, Imeľ

Záver

V publikácii "Krok za krokom ku kvalitnému eTwinning projektu" sme sa venovali analýze kvality a hodnotenia eTwinning projektov, ako aj ich prínosu pre učiteľov. eTwinning je cenným nástrojom pre rozvoj vzdelávania v rámci európskych škôl. eTwinning projekty umožňujú učiteľom vytvárať inovatívne a motivačné vzdelávacie prostredie, kde si žiaci môžu rozvíjať jazykové, digitálne, interkultúrne a sociálne kompetencie. Podporujú kolaboratívne vzdelávanie, kedy sa študenti učia jeden od druhého, komunikujú, kooperujú a preto sa cítia zodpovední za svoje vlastné učenie sa.

Jednoznačne môžeme konštatovať, že kvalita eTwinning projektov je úzko spojená s jasnou štruktúrou, cieľovými orientáciami, aktívnou komunikáciou medzi partnermi a vyváženým podieľaním sa všetkých účastníkov na projektovej spolupráci. Hodnotenie projektov by malo byť komplexné a zohľadňovať nielen výsledky, ale aj proces ich vytvárania a spolupráce medzi účastníkmi.

Pre učiteľov je eTwinning významným zdrojom profesijného rozvoja. Umocňuje ich pedagogické schopnosti, podporuje tvorivé a inovatívne prístupy k výučbe a učeniu a umožňuje rozvíjať medzinárodné kontakty a spoluprácu. Okrem toho, eTwinning ponúka príležitosť k vytváraniu trvalých a obohacujúcich vzťahov medzi učiteľmi a školami z rôznych krajín.

Celkovo môžeme konštatovať, že eTwinning má potenciál výrazne prispieť k zvýšeniu kvality vzdelávania 21. storočia a obohatiť učiteľskú prax. Veríme, že táto publikácia bude inšpiráciou pre učiteľov, ktorí sa rozhodnú využiť všetky výhody, ktoré eTwinning platforma ponúka, zvýšiť tým kvalitu svojich projektov a získať za svoju prácu aj niektoré z ocenení.

Príloha 1: Kontrolný zoznam - otázky, ktoré si zodpovedajte pred vyplňaním žiadosti o Národný certifikát kvality

KONTROLNÝ ZOZNAM

SPOLUPRÁCA MEDZI PARTNERSKÝMI ŠKOLAMI

STRATÉGIE V OBLASTI KOORDINÁCIE MEDZI UČITEĽMI

- ☐ Pracujete pri plánovaní projektu s partnermi?
- ☐ Uskutočňujete s partnermi pravidelné stretnutia zamerané na organizáciu ďalších činností a diskusiu o vývoji?
- ☐ Delíte sa o harmonogram činností v priestore TwinSpace?

STRATÉGIE V OBLASTI ONLINE SPOLUPRÁCE MEDZI ŠTUDENTMI

- ☐ Pracujú študenti v medzinárodných tímoch so študentmi z partnerských krajín?
- ☐ Realizujú študenti činnosti určené na komunikáciu, interakciu a spoluprácu, aby dosiahli spoločný výsledok?

TVORBA SPOLOČNÝCH PRODUKTOV

- ☐ Sú niektoré produkty výsledkom spolupráce študentov z partnerských krajín?
- ☐ Sú produkty výsledkom spoločnej a súbežnej práce?

POUŽÍVANIE IKT

VÝBER A POUŽÍVANIE IKT

- ☐ Vyhovujú nástroje cieľom vášho projektu?
- ☐ Majú študenti slovo pri výbere nástrojov?
- ☐ Používate rôzne nástroje na rôzne činnosti?
- ☐ Používate tutoriály, aby ste pomohli študentom pochopiť, ako používať jednotlivé nástroje?
- ☐ Sú nástroje primerané pre vekovú skupinu vašich študentov?

RIADENIE PRIESTORU TWinspace

- ☐ Máte priestor TwinSpace dobre usporiadaný so stránkami/podstránkami, charakteristikou na začiatku každej stránky?
- ☐ Sú vaši študenti v priestore TwinSpace (týka sa starších študentov)?
- ☐ Pracujú všetci partneri v priestore TwinSpace?

GDPR, AUTORSKÉ PRÁVA A E-BEZPEČNOSŤ

- ☐ Sú všetky osobné informácie v priestore TwinSpace chránené heslom?
- ☐ Určili ste jasné pravidlá online spolupráce s partnermi?
- ☐ Používate materiál nepodliehajúci autorským právam?

PEDAGOGICKÉ PRÍSTUPY

STANOVENIE VZDELÁVACÍCH CIEĽOV

- ☐ Sú ciele jasné a jednoduché?
- ☐ Nachádzajú sa medzi navrhnutými činnosťami, ako aj vo výsledkoch činností?
- ☐ Súvisia priamo s témou, obsahom, činnosťami a výsledkami projektu?
- ☐ Sú orientované na rozvoj zručností a kompetencií?
- ☐ Sú výsledky projektu kvantifikovateľné?
- ☐ Existuje v projekte hodnotenie výsledkov, ktoré odráža mieru splnenia cieľov?
- ☐ Berú do úvahy kontext vašej školy, vek žiakov, dostupný čas a vyčlenené zdroje?
- ☐ Sú ciele aktuálne a sú v súlade s vekom zapojených žiakov?
- ☐ Predstavujú pre vás a vašich študentov primeranú výzvu?
- ☐ Sú veľmi ťažko alebo veľmi ľahko dosiahnuteľné?
- ☐ Beriete do úvahy to, ako dlho vás a vašich študentov projekt zamestná?
- ☐ Stanovili ste pre každý cieľ termín na dosiahnutie cieľov?

PEDAGOGICKÉ PRÍSTUPY A UČEBNÉ NÁVRHY:

- ☐ Sú k dispozícii rôzne užitočné pedagogické metódy a techniky?
- ☐ Sú v súlade so stanovenými cieľmi?
- ☐ Podporujú aktívne samostatné vzdelávanie sa (zhromažďovanie informácií, komparatívna práca, riešenie problémov, spoločná tvorba atď.)?
- ☐ Sú organizované a používané inovatívnym spôsobom?
- ☐ Existuje nový tvorivý prístup k téme, obsahu a činnostiam?
- ☐ Existujú nové pedagogické metódy a prístupy?
- ☐ Je študent v centre projektu?
- ☐ Plánujete si rôzne činnosti, ktoré umožňujú študentom pracovať samostatne a rozhodovať sa?
- ☐ Umožňuje projekt študentom, aby boli aktérmi v procese učenia sa a tvorby produktov?

INTEGRÁCIA DO UČEBNÝCH OSNOV

INTEGRÁCIA DO UČEBNÝCH OSNOV JEDNÉHO ALEBO VIACERÝCH PREDMETOV

- ☐ Obsahuje projekt ciele a obsah učebných osnov?
- ☐ Očakáva sa, že projekt bude nejakým spôsobom súčasťou oficiálneho vzdelávacieho plánovania školy alebo triedy?

MULTIDISCIPLINÁRNY PRÍSTUP

- ☐ Spolupracujete s kolegami u vás v škole pri realizácii projektu eTwinning?
- ☐ A čo s partnermi?
- ☐ Sú súčasťou projektu rôzne predmety?
- ☐ Ak áno, odráža sa multidisciplinárny prístup v obsahu a cieľoch projektu?

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE (VEDOMOSTI, ZRUČNOSTI A POSTOJE)

- ☐ Sú kompetencie a zručnosti podstatnou súčasťou projektu?
- ☐ Ak áno, súvisí obsah projektu, jeho ciele a činnosti s kľúčovými kompetenciami a zručnosťami?

VÝSLEDKY A DOKUMENTÁCIA

DOSIAHNUTIE STANOVENÝCH CIEĽOV, AKTIVÍT A VÝSTUPOV

- ☐ Boli ciele stanovené na začiatku projektu splnené?
- ☐ Dokumentujete jasne proces dosahovania cieľov?

HODNOTENIE PROJEKTU

- ☐ Hodnotíte všetky činnosti projektu?
- ☐ Sú výsledky hodnotenia od študentov a učiteľov viditeľné v priestore TwinSpace?
- ☐ Začleňujete názory všetkých účastníkov?

ŠÍRENIE A VPLYV

- ☐ Šírite projekt mimo triedy?

European School Education Platform and eTwinning are initiatives of the European Union and funded by Erasmus+, the EU's programme to support education, training, youth and sport in Europe. This document has been prepared for the European Commission by European Schoolnet under a contract with the Union, however it reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Autori (v abecednom poradí):

Ing. Katarína Hrbáčňová, PhD., PaedDr. Zuzana Mészárosová

Príspevky publikované v tejto zbierke vyjadrujú názory autorov. eTwinning Slovensko nezodpovedá za obsahovú a jazykovú stránku príspevkov.

Všetky práva vyhradené. Spolufinancované Európskou úniou. Podpora Európskej komisie na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

ISBN 978-80-554-2060-8

© eTwinning Slovensko, Žilinská univerzita v Žiline, 2023

eTwinning Slovensko

Žilinská univerzita v Žiline
eTwinning Slovensko
Univerzitná 8215/1
010 26 Žilina

www.etwinning.sk
<https://school-education.ec.europa.eu>

info@etwinning.sk

+421 41 513 5070
+421 41 513 5010
+421 915 111 930

Facebook
eTwinning Slovakia

Instagram
eTwinning Slovakia

YouTube
eTwinning Slovakia

Spolufinancovaný
Európskou úniou

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE
eTwinning Slovensko